

Permanens IAT-k

Az IAT-elmélet pusztá utópiák helyett igyekszik valós vagy most létrejövő helyzetekkel foglalkozni. Az emberek világszerte „eltüntetik” magukat vagy elmennek az Elidegenített Hálózatból, és keresik a módot az emberi kapcsolatok helyreállítására. Érdekes példa erre a hobbihálózatok és fórumok elburjánzása az „urbánus népi kultúrában”. Nemrég rábukkantam két ilyen csoport kiadványára: a *Crown Jewels of the High Wire* magazinjára [Kötéltáncosok Koronaékszerei – *A ford.*] (az elektromos üvegszigetelők gyűjtésének elkötelezett hívei), és egy cucurbitológiai folyóiratra (*The Gourd / A Kulacs*). Iszonyatos mennyiségű energia áramlik ezekben az őrülségekben. A mániákusok rendszeres baráti összejövétele természetes módon közvetlen (szervezetlen) bizarr fesztiválokat eredményez. Nem csak az „antikultúra” keres Ideiglenes Autonóm Területeket, nomád táborokat és szabad, a Szokásostól eltérő éjszakákat. Az önszerveződő és autonóm csoportok gombamód szaporodnak minden „osztályban” és „szubkultúrában”. A Babiloni Birodalom hatalmas területe ma már tulajdonképpen üres, csupán a TömegKultúra szellemei és pszichotikus rendőrök lakják.

Az IAT-elmélet észreveszi, hogy ez mind MOST TÖRTÉNIK – nem arról van szó, hogy valami „kellene” vagy „lesz” – hanem egy létező mozgalomról van szó. Az, hogy különböző gondolatkísérleteket, utópisztikus poétikákat, paranoia-kritikát stb. alkalmazunk, mind arra irányul, hogy ezt a komplex és egyelőre még nagyrészt dokumentálatlan mozgalmat definiáljuk, és hogy koherens, a lényegyet érintő stratégiákon alapuló módszereket javasoljunk –, hogy „élharcosok” helyett bábák vagy énekmondók legyünk.

Tehát bele kellett gondolnunk abba, hogy nem minden létező Autonóm Terület „Ideiglenes”. Némelyik (legalábbis a szándék ez), többé kevésbé „permanens”. Néhány repedés a Babiloni Monoliton olyan tágasnak tűnik, hogy oda egész csoportok beköltözhetnek, és letelepedhetnek. Néhány elmélet, mint például a „Permakultúra”, azért fejlődött ki, hogy ezzel a helyzettel kezdjen valamit, és a legtöbbet hozza ki belőle. „Falvakkal”, „kommunákkal”, „közösségekkel”, sőt „arkológiaiakkal” és „bioszférákkal” (vagy egyéb utópikus városfajtákkal) kísérleteznek, és kiviteleznek. A IAT-elmélet ilyen esetben is adhat hasznos elméleti eszközt és definíciót.

Mi a helyzet a poétikával (a „létrehozás egy módja”) és a politikával (az „együttélés egy módja”) a „permanens” IAT-ben („PAT”)? Mi a tényleges viszony a temporális és a permanens között? És hogyan tudja a PAT időről időre megújítani, és megerősíteni önmagát az IAT „fesztivál-jellegével”?

A NYILVÁNOSSÁG KÉRDÉSE

A közelmúlt eseményei bebizonyították, hogy önszerveződő/autonóm csoportok félelmet ébresztenek az Egyesült Államok központjában. A philadelphiai MOVE, a walcói kores szekta, a Deadhead Mozgalom, a Szivárvány Törzsek, a hackerek, a földfoglalók stb. eltérő mértékben, de mind megsemmisítendő célpontokká váltak. Ám más autonóm csoportok észrevétlenek, vagy legalább is büntetlenek maradnak. Miben különböznek? Lehet az egyik ok a nyilvánosság vagy a közvetítők rosszindulata? A média érzékeli a vérszomjas igényt a „Terrorizmus” ál-passiójára, a nyilvánosan végzett babiloni vezeklés-rituáléra, a bűnbakokra és a véráldozatra. Ha egy autonóm csoport hagyja, hogy ez a különös „figyelem” rá essen, nagy szarban leszünk: a Média megpróbál majd megrendezni egy mini-armageddónt, hogy kielégítse a látványos halál utáni olcsó és alantas vágyat. Nos a PAT a média távvezérlésű bombájának könnyű célpontjává válhat. A saját „területükön” ostromolt önszerveződő csoportok olcsó, predesztinált mártírokká válhatnak. Ez a szerep valószínűleg csak a neurotikus mazochistáknak tetszhet. Mindenesetre a legtöbb csoport békében és nyugalomban akarja élvezni a rá kiszabott természetes időtartamot és röppályát. Ehhez jó taktika lehet, ha elkerülik a nyilvános Tömegkultúrát mint a pestist. Amennyiben nem válik végcélá, egy kis természetes paranoia is jól jöhet. Ahhoz, hogy megússzuk vakmerőségünk következményeit, muszáj ravasznak lennünk. Egy kis álca, érzék a láthatatlansághoz, valamennyi tapintat... mind hasznos lehet az IAT-ként működő PAT számára. Szerény javaslat: Csak „közvetlen médiát” (intimate media) használj (magánkiadványok, phonetree-k [belső vagy kisebb csoportkommunikációra alkalmas hívórendszerek – *A szerk.*], BBS-ek, szabadrádió és mini FM, nyilvános hozzáférésű kábelek stb.) – kerüld a nagyszájú, kötekedő, macsó viselkedést – nem kell öt másodpercig az esti hírekben szerepelned („rendőri támadás egy szekta ellen”), hogy a létezésed hírül add. A jelszavunk ez lehetne: „Életed legyen, ne életstílusod!”

KAPCSOLAT

Az emberek valószínűleg azokat választják be, akikkel együtt élnek. A „nyílttagságú” kommunákat kivétel nélkül elárasztják az ingyenélők és a szexéhes szárnalmas férgek. Ezért muszáj, hogy a PAT-k és tagjaik kölcsönösen egymást válasszák – és ennek semmi köze az „elitizmushoz”. A PAT átmenetileg működhet nyitottan – rendezhet például fesztiválokat, vagy oszthat ingyen ételt stb. – de nem állhat nyitva minden önjelölt szimpatizáns számára, aki éppen arra jár.

AZ INHERENSEN ALTERNATÍV GAZDASÁG MEGJELENÉSE

Tehát még egyszer: ez a folyamat már elkezdődött, de még sok munkát igényel, mielőtt a középpontba kerül. A szubgazdaságok, mint a fekete munka, adómentes tranzakciók, vagy a barter erősen korlátozottak, és csak helyi szinten működnek. A BBS és egyéb hálózati rendszerek össze tudnák kapcsolni ezeket a helyi/marginális gazdaságokat („családi vállalkozások”) valamennyivel életképesebb alternatív gazdaságokkal. „P. M.” már körvonalazott valami hasonlót a Bolo-bolo játékban – tulajdonképpen már több hasonló rendszer létezik, legalábbis elméletben. A probléma az, hogyan is lehet létrehozni egy valódi alternatív gazdaságot anélkül, hogy az adóhivatalt és a rendőrkutyákat odacsódítené. Vívezeték-szerelőként, vagy szeszfőződésként például hogyan tudnám szolgáltatásaimat ételre, könyvekre, szállásra és pszichoaktív gyárakra cserélni anélkül, hogy adót kellene fizetnem, vagy akár csak az állam pénzét használnom? Hogyan tudnék a fogyasztói világ kölcsönhatásaitól és folyamataitól mentesen kényelmesen (akár fényűzően) élni? Ha az összes energiát, amit a baloldaliak a „démoszra” fordítottak, és amit a libertáriánusok abba fektettek, hogy kis pártjátizmáikat játsszák, egyesítettük volna, és egy valódi földalatti gazdaság megalkotásába fektettük volna, már régen véghezvittük volna a forradalmat.

A VILÁGVÉGE 1972-BEN VOLT

Az abszolút állam kiüresedett jelképe 1989-ben megdőlt. Az utolsó ideológia, a kapitalizmus nem más, mint a késői kőkorszak egyik gyermekbetegsége. Egy vágy-gép, mely üresen zakatol. Remélem, még megélem, hogy Dalí látomásaihoz hasonlóan szétfolyjon. Azt akarom, hogy legyen hová mennem, amikor kitör a balhé. Természetesen a kapitalizmus halála nem feltétlenül jár az emberi kultúra Godzillaszerű pusztításával; ez a forгатókönyv csupán a kapitalizmus által terjesztett terror-kép. Ennek ellenére nem lehetetlen, hogy az öntudatlan test heves görcsrohamot kap mielőtt a hullamerevség beáll – és talán New York vagy Los Angeles nem a legjobb hely arra, hogy ezt a rohamot átvészeljük. (És az is lehet, hogy a vihar már elkezdődött). (Másképpről viszont New York vagy Los Angeles talán alkalmas helyszíne lehet az Új Világ létrehozásának; könnyű elképzelni csöves-negyedeket, bandákból kialakuló Népi Sereget stb). A túl késői kapitalizmusra lehetséges válasz lehet a vándorló cigányélet – de ami engem illet, én jobban kedvelnék egy szép anarchista monostort – egy helyet, ahol a tudósok kivárhatják a „Sötét Korszak” végét. Minél korábban kezdjük el ezt szervezni, később annál kevesebb gondunk lesz vele. Most nem a túlélésről beszélek. Nem érdekel a pusztta túlélés. Én boldogulni akarok. VISSZA AZ UTÓPIÁHOZ.

FESZTIVÁLOK

A PAT alapvető funkciója, hogy csomópontként szolgál az IAT hálózatában, találkozáspont barátok és szövetségesek széles rétegei számára, akik nem biztos, hogy a „farm” vagy a „falu” állandó lakói. Az ókori falvakban rendeztek vásárokat, amelyek a bevételt hozták a közösségnek, az utazók számára piacot teremtettek, és minden résztvevő számára ünnepi időszakot/helyet jelentettek. Manapság a fesztivál, mint az IAT egyik legfontosabb formája jelenik meg, de a PAT számára is megújulást és friss energiát hoz. Valahol olvastam, hogy a középkorban évente száz-tizenegy ünnepnap volt; ez kellene, hogy az „utópisztikus minimum” legyen. Törekedjünk arra, hogy ennél csak több jusson. (Lásd: C. Fourier utópisztikus minimuma több étel és szex volt, mint amennyi egy átlagos XVIII. századi arisztokráciának kijutott; B. Fuller elképzelése az „alapvető minimumról” hasonló volt.)

AZ ÉLŐ FÖLD

Elhiszem, hogy sok jó önző érv van arra, hogy az „organikus” (szexibb), a természetes (jobb az íze), a zöldet (szebb), a vad(világ)ot (sokkal izgalmasabb) kívánjuk. A közösség (ahogy P. Goodman nevezte) és a kedélyesség (ahogy I. Illich nevezte) élvezetesebbek, mint az ellenkezőjük. Az élő világnak nem kell nélkülöznie az organikus várost – (a nagyozólástól és a rákényszerített magányosságtól mentes, a művészetek és kissé dekadens élvezetek iránt elkötelezett emberek kicsiny, de intenzív gyülekezete) – de közülünk azok is, akik szeretik a nagyvárost, érezhetnek azonnali és hedonista készletet, hogy a „környezetért” harcoljanak. Militáns biofilek vagyunk. Mély ökológia, szociális ökológia, permakultúra, megfelelő technika... nem vagyunk válogatósak az ideológiák tekintetében. Virágozzon 1000 virág.

PAT TIPOLOGIA

Egy „furcsa vallás” vagy forradalmi művészeti mozgalom válhat nem helyi PAT-vé, mint például egy intenzív és mindent befogadó szabadidős hálózat. A Titkos Társaság (mint a kínai Tong) szintén jó példája a földrajzi határok nélküli PAT-nek. Ám az „álomterv” tartalmaz szabad teret is, mely szabadidővel bővül. A PAT lényege az IAT élvezetének és kockázatának hosszútávú erősödése. És a PAT erősödése az... Utópia lesz Most.

Álomidő, 1993. augusztus

(Hakim Bey: *Permanent TAZs*. In: <http://www.t0.or.at/hakimbey/paz.htm>)

Fordította: Pajtók Ágnes